

Huvudman

Stockholms kommun
utbildningsforvaltningen@edu.sto
ckholm.se

Beslut

Datum 2026-04-27

Dnr SI 2024:7595

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Kärrtorps gymnasium i Stockholms kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 7 februari 2025

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Stockholms kommun avseende brist rörande studiehandledning på modersmålet. Skolinspektionen avslutar därför ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaroutredning, utredning av särskilt stöd och rätten att gå om en kurs.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 inlett en tillsyn av Kärrtorps gymnasium i Stockholms kommun. Tillsynen har bland annat omfattat bestämmelser gällande frånvaroutredning, utredning av särskilt stöd, rätten att gå om en kurs och studiehandledning på modersmålet.

Skolinspektionen har den 7 februari 2025 beslutat att förelägga Stockholms kommun att senast den 13 juni 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande frånvaroutredning, utredning av särskilt stöd, rätten att gå om en kurs och studiehandledning på modersmålet.

Stockholms kommun har den 12 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Därefter har huvudmannen redovisat ytterligare uppgifter. Skolinspektionen har sedan inhämtat uppgifter från huvudmannen genom intervju med rektor samt genom inhämtande av skriftlig komplettering av huvudmannen.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Stockholms kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Avstående från ingripande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 7 februari 2025 förelagt Stockholms kommun att vidta åtgärder avseende brister rörande studiehandledning på modersmålet. Av Skolinspektionens utredning framgick att det fanns elever som skulle behöva studiehandledning på modersmålet men som inte erbjudits sådan studiehandledning.

Stockholms kommun har i redovisning av åtgärder vidtagna med anledning av föreläggandet uppgett att kartläggning görs över vilka elever vid skolan som är i behov av studiehandledning på modersmålet och att elever har erbjudits studiehandledning på modersmålet. Huvudmannen har redovisat de språk där det finns behov av studiehandledning på modersmålet, hur många elever som har behov av studiehandledning på dessa språk samt hur behovet av studiehandledning tillgodoses. Huvudmannen har uppgett att det finns sju elever som behöver studiehandledning på modersmålet. Två av dessa elever uppges ha fått studiehandledning på modersmålet. Avseende övriga elever har rektorn beställt studiehandledning på modersmålet i de språk som är aktuella.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på modersmålet, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (9 kap. 9 § gymnasieförordningen [2020:2039]).

Skolinspektionens bedömning

Stockholms kommuns verksamhet vid Kärrtorps gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet då det finns elever som har behov av studiehandledning på modersmålet men som inte får det.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar

nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att rektorn har beställt studiehandledning på modersmålet i de språk som är aktuella för de elever som har behov av studiehandledning på modersmålet men som inte erbjudits det. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Frånvaroutredning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 7 februari 2025 förelagt Stockholms kommun att vidta åtgärder avseende brister rörande frånvaroutredning. Av Skolinspektionens utredning framgick det att frånvaroutredningar inte alltid dokumenterades och att det inom ramen för frånvaroutredningar inte alltid gjordes någon bedömning om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd var uppfyllda.

Stockholms kommun har redovisat dokumentation avseende vilka elever som haft upprepade eller längre frånvaro och när utredning startats. Huvudmannen har uppgett att frånvaroutredningar dokumenterats i skolans digitala system och att det i systemet finns information om varför eleven är frånvarande från skolan och vilka åtgärder som sätts in för eleven. Av huvudmannens dokumentation framgår att i ett par fall har frånvaroutredning inte dokumenterats. Det uppges då vara fråga om att eleven slutat på skolan, att rektor inte får tag i eleven eller att eleven inte medverkat.

Vad gäller huruvida bedömning gjorts vid utredningarna av frånvaro om eleven även behöver utredas för särskilt stöd har huvudmannen redovisat dokumentation avseende elever som är föremål för utredning om särskilt stöd. Dokumentationen visar att många av dessa utredningar startats på grund av elevens frånvaro.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (15 kap. 16 § skollagen).

Det är viktigt att arbeta förebyggande och att utreda bakomliggande orsaker till elevers frånvaro och bristande måluppfyllelse, så att lämpliga åtgärder i god tid kan vidtas så att eleverna ska nå utbildningsmålen. Bestämmelsen innehåller inte några detaljerade krav eller formkrav på hur utredningen om frånvaro ska genomföras. Fokus bör vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas. I detta arbete är det viktigt att samråd sker med elevhälsan. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, till exempel så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering.

Frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara måste avgöras i det enskilda fallet. I vissa fall kan det räcka med en enklare utredning, t.ex. att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, till exempel bristande bemötande eller behov av särskilt stöd (prop. 2017/18:183, s. 73–75).

Skolinspektionens bedömning

Av de uppgifter som redovisats av Stockholms kommun framkommer inte att Stockholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller frånvaroutredning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 7 februari 2025 förelagt Stockholms kommun att vidta åtgärder avseende brister rörande utredning av särskilt stöd. Av Skolinspektionens utredning framgick det att utredning av särskilt stöd sällan hade inletts trots att lärare anmält till elevhälsan att extra anpassningar inte är tillräckligt. Vidare framgick det att utredningar hade gjorts i syfte att upprätta en så kallad anpassningsplan, men att dessa utredningar inte hade avslutats med ett överklagningsbart beslut.

Stockholms kommun har redovisat dokumentation avseende elever som är föremål för utredning om särskilt stöd, när utredning startats samt förekomst av beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Huvudmannen har uppgett att dokumentationen avser samtliga anmälningar om särskilt stöd som gjorts. Av dokumentationen framgår det att utredningar startats i varje enskilt fall. Det framgår av dokumentationen att beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram inte alltid fattats trots att utredning om behov av särskilt stöd har avslutats. Det uppges då vara fråga om att eleven inte varit på skolan, eleven inte medverkat, ny utredning ska göras, eleven har slutat på skolan eller att eleven har velat klara kurser.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektor. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektor eller den som rektor har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Stockholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller utredning av särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 7 februari 2025 förelagt Stockholms kommun att vidta åtgärder avseende brister rörande rätten att gå om en kurs. Av Skolinspektionens utredning framgick det att alla kurser inte gick att gå om. De kurser som gick att gå om var enbart kurser i matematik och engelska.

Huvudmannen har redovisat dokumentation avseende elever som kommer att gå om kurser och vilka kurser eleverna kommer att gå om. Det är fråga om elever som påbörjat gymnasieutbildning före den 1 juli 2025. Av dokumentationen framgår att det inte enbart är kurser i engelska och matematik som går att gå om. Huvudmannen har uppgett att biträdande rektor och studievägledare besökt samtliga klasser och informerat eleverna om rätten att gå om en kurs och att mentorerna lagt ut informationen via digitala stöd. Vidare har huvudmannen uppgett att samtliga elever som har önskat gå om en kurs kommer att få möjlighet att gå om kursen.

Rättslig reglering

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret (9 kap. 1 § gymnasieförordningen, enligt den lydelse som gäller för utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Stockholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller rätten att gå om en kurs. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Johanna Olsson

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Olsson

X Gunilla Granstedt

Föredragande
Signerat av: Gunilla Granstedt